

de nette krant

lente 2010 - nr. 5

Verantwoordelijke uitgever: Hubert Brouns, voorzitter Limburg.net • Gouverneur Verwilghensingel 32 • 3500 Hasselt

ZWERFVUIL OP DE KORREL

p. 2

TEN HUIZE VAN

p. 6

Leuke spelletjes, strips en een prijsvraag voor onze tuinkabouters

p. 8

Voor een blauwe zak zonder rode sticker

Sinds december 2009 halen we in de hele provincie Limburg en de stad Diest het pmd-afval huis aan huis op. Dat gebeurt met de intussen bekende blauwe zakken. Voor inwoners van gemeenten waarin deze ophaling nieuw was, is het natuurlijk wel even wennen.

Zo belden enkele mensen naar Limburg.net met de vraag of het wel klopt dat plastic flessen en flacons gewoon samen met metalen verpakkingen en drankkartons in één en dezelfde blauwe zak mogen? Een goede vraag, maar het klopt. Deze drie soorten afval worden grotendeels machinaal gescheiden, zodat het geen zin heeft om ze apart aan te bieden. Bovendien hoeft er zo maar één ophaalwagen uit te rijden.

Het blijft natuurlijk uitkijken, want de blauwe zak dient alleen voor zuiver pmd-afval. Alle andere soorten belemmeren de recyclage. Nogal wat mensen troffen de voorbije maanden een rode sticker op een fout gevulde zak aan. Speciaal voor hen en iedereen die wel eens twijfelt, herhalen we in deze krant de sorteerregels en beantwoorden we de meest gestelde vragen.

Meer hierover op pagina 4 en 5.

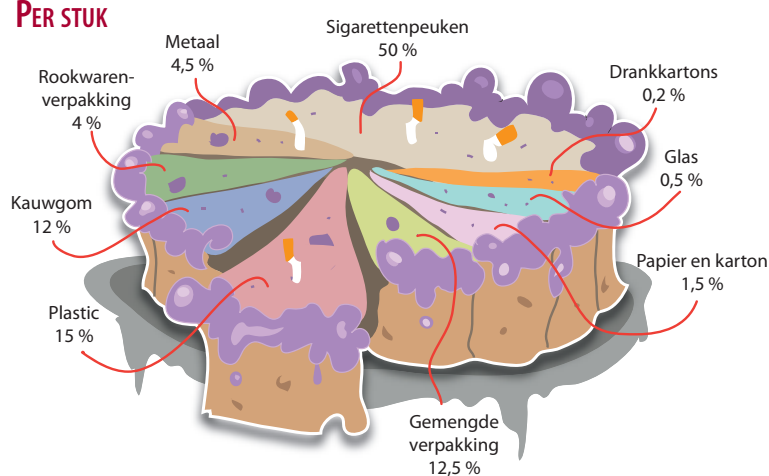

ZWERFVUIL OP DE KORREL

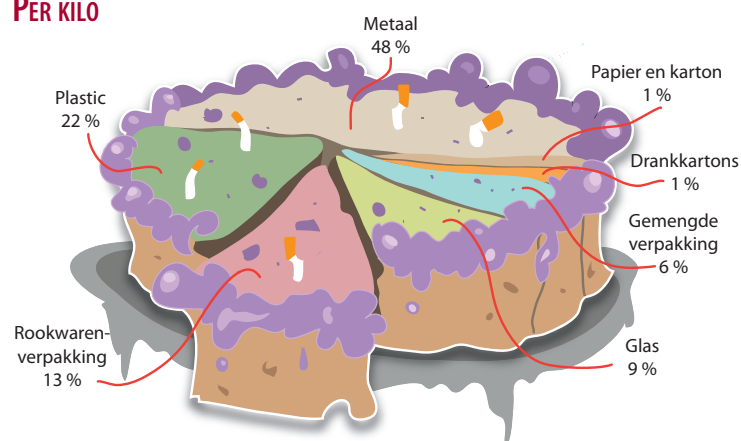
STOP DE WEGWERPZAAMHEDEN!

Zwerfvuil: bijna iedereen ergert zich eraan, maar toch liggen openbare pleinen, straten, bermen en paden ermee bezaaid. Het duikt zelfs in de tuin op. Waar komt al die troep vandaan? Niet uit het niets, natuurlijk. De wind pikt wel eens wat mee, maar meestal blijft afval gewoon liggen waar het ligt. En dus waar iemand het liet vallen. Gevaarlijke glasscherven, resten van snacks die ongedierte aantrekken en een hoop andere rommel: een doorn in het oog waarvan de verwijdering tonnen geld kost.

PER STUK

PER KILO

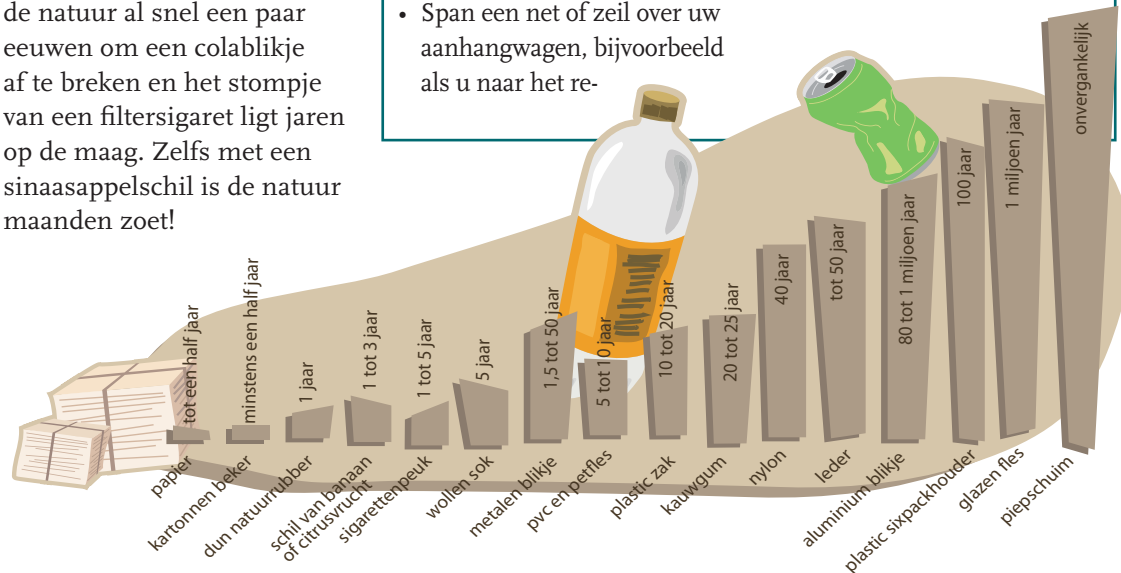

VIESPEUKENTAART

Metaal en plastic zijn samen goed voor 70 procent van de zowat 4 000 ton zwerfvuil die jaarlijks langs de Vlaamse gewestwegen wordt opgeruimd. Per stuk zijn de belangrijkste boosdoeners sigarettenpeuken, gevolgd door plastic flessen, zakken en potjes.

ZWAAR OP DE MAAG

De viespeukentaart valt nauwelijks te verteren. Het kost de natuur al snel een paar eeuwen om een colablikje af te breken en het stompje van een filtersigaret ligt jaren op de maag. Zelfs met een sinaasappelschil is de natuur maanden zoet!

GOED VOOR VIER KILOTON

- Naar schatting belanden jaarlijks 40 miljoen sigarettenpeukjes op Vlaamse straten en pleinen.
- Ruim 1,6 miljoen drankblikjes worden achteloos gedumpt.
- Vorig jaar werd langs de Vlaamse gewestwegen liefst 3 827 ton zwerfvuil opgeruimd. Zeventien procent minder dan in 2008 maar nog altijd een gigantische berg.
- De daling is wellicht het gevolg van de intensieve campagnes. Zwerfvuil wordt ook zes tot acht keer vaker opgeruimd dan voorheen.

TIPS VOOR EEN PROPERE STRAAT

- Een uitstap? Neem drank mee in een herbruikbare drinkbus of thermos.
- Fruit is een gezond tussendoortje zonder verpakking. Laat wel geen schillen van bananen of citrusvruchten slingeren.
- Een lange rit voor de boeg? Neem een zakje mee en verzamel er al uw afval in.
- Span een net of zeil over uw aanhangwagen, bijvoorbeeld als u naar het re-

cyclagepark rijdt. Dan laat u geen spoor van afval achter.

- Een eenzaam blikje in het bos? Raap het op en gooi het thuis in de blauwe zak. Zo trekt het zeker geen extra zwerfvuil aan.
- Veeg uw stoep regelmatig schoon. Als de burens uw voorbeeld volgen, ligt de straat er altijd netjes bij.

STRAAT.NET: GEEF UZELF EEN PROPERE BUURT CADEAU!

- Op 23, 24 en 25 april 2010 organiseren alle Limburgse gemeenten, de stad Diest en Limburg.net een grootschalige opruimactie. Onder de noemer Straat.net steken duizenden vrijwilligers de handen uit de mouwen.
- Vorig jaar was Straat.net veruit de grootste Belgische actie. In 35 gemeenten ruimden niet minder dan 12 600 vrijwilligers liefst 74 ton zwerfvuil op. Goed voor 4 105 kilometer propere straten. Een record dat straks hoogstwaarschijnlijk sneuvelt, want dit keer doen alle Limburgse gemeenten mee.
- Verenigingen en scholen die aan de grote schoonmaak deelnemen, krijgen van de gemeente en Limburg.net de nodige afvalzakken, handschoenen en fluohesjes. Uiteraard is iedereen ook goed verzekerd.
- De scholen en verenigingen ontvangen van de gemeente 15 euro per opgeruimde kilometer. Mooi meegenomen! De winnaars van de grote foto- en filmwedstrijd krijgen bovendien een waardevolle prijs.

Straat.net

GEEN LACHERTJE

- Ruim drie kwart van de Vlamingen ergert zich aan zwerfvuil. Vaak worden jongeren met de vinger gewezen, maar onderzoek spreekt dat tegen. Ook veel volwassenen gooien wel eens afval op straat.
- Zwerfvuil verhoogt het onveiligheidsgevoel. In een vuile straat of wijk voelt u zich meteen minder op uw gemak.
- Kinderen trappen in glasscherven, dieren raken verstrikt in plastic of slikken onverteerbare viezigheid in: zwerfvuil maakt meer slachtoffers dan u denkt.
- Schadelijke oplosmiddelen, olieproducten, verfresten, drukinkten van kranten, folders en verpakkingen vergiften de bodem en het water. Zo blijft zelfs afgebroken zwerfvuil voor problemen zorgen.
- Het opruimen van zwerfvuil is een dure zaak die veel tijd, materiaal en mankracht vergt. Zonde van ons geld!

WIE NIET HOREN WIL ...

- Sluikstorten, wildplakken of het achterlaten van zwerfvuil is strafbaar. Net zoals het niet opruimen van de uitwerpselen van honden en rijdieren.
- Gemeenten kunnen sancties opleggen. Er zijn twee mogelijkheden: een politiestraf of een administratieve boete die kan oplopen tot 250 euro.

Gebundelde krachten voor een propere straat

Drie kwart van de Vlamingen ergert zich aan zwerfvuil. Geen wonder, want vorig jaar alleen al werd langs de gewestwegen 3 827 ton afval opgeruimd. Tijdens het actieweekend Straat.net 2009 raapten 12 600 Limburgse vrijwilligers zowat 74 ton zwerfvuil op. Een mooi, maar tegelijk treurig record dat straks hoogstwaarschijnlijk zal sneuvelen. Dit jaar maken immers nog meer gemeenten, scholen en verenigingen een vuist tegen afval op straat.

Vrijwilligers de troep laten opruimen die iemand anders dumpte: het geeft ons een dubbel gevoel. Maar als statement kan het tellen. Als iedereen meewerkt en het goede voorbeeld volgt, liggen straten en pleinen er altijd netjes bij. Moeilijk is het niet: gooi gewoon niets op straat. Maak het uzelf gemakkelijk met afvalvriendelijke tussendoortjes en zorg voor een afvalzakje in de wagen. Eenmaal thuis kunt u alles keurig sorteren. Uw pmd-afval, bijvoorbeeld. In dit nummer van De Nette Krant leest u nog eens hoe dat moet.

Hubert Brouns
Voorzitter Limburg.net

limburg.net

STRAAT.NET: MASSALE BELANGSTELLING VOOR TWEEDE EDITIE

Op 23, 24 en 25 april 2010 steken vrijwilligers van scholen en verenigingen de handen uit de mouwen en ruimen straten en pleinen op. Vorig jaar ruimden meer dan 12 600 vrijwilligers in 37 gemeenten 74 ton zwerfvuil op. Goed voor 4 105 kilometer propere straten en een nationaal record.

Alle scholen en verenigingen kunnen rekenen op logistieke ondersteuning van hun gemeente en Limburg.net. Ze krijgen niet alleen de nodige afvalzakken, handschoenen en veiligheidshesjes, maar zijn ook goed verzekerd. Bovendien hebben ze recht op 15 euro per opgeruimde kilometer. Zo pikken ze niet alleen zwerfvuil, maar ook nog wat centen mee. Bij de grote foto- en filmwedstrijd vallen bovendien mooie prijzen te winnen. Succes!

JEUGDBEWEGINGEN TREKKEN TEN AFVAL!

Jeugdbewegingen zetten zich graag in om beter te sorteren en te recyclen. Om ze te helpen, startte Fost Plus het initiatief Ten afval! op. Uiteraard trekken Limburg.net en onze gemeenten mee ten strijde.

Het principe is eenvoudig: jeugdbewegingen schrijven zich in en kunnen dan gratis sorteermateriaal als pmd-containers en papierbakken of een spelmap aanvragen. De spelmap bevat verschillende grote en kleine spelen rond het afvalthema. Dit jaar voegden 75 jeugdbewegingen zich bij de reeds deelnemende verenigingen.

LIMBURGSE COMPOSTMEESTERS OP GENTSE FLORALIËN

Van 17 tot 25 april 2010 kunnen tuinliefhebbers hun hart ophalen aan de vijfjaarlijkse Floraliën, de prestigieuze bloemen- en plantententoonstelling die telkens honderdduizenden bezoekers naar Gent lokt. Naast siertelers, tuinarchitecten en internationaal gerenommeerde floristen, laat Vlaco vzw in samenwerking met onder andere de Limburgse compostmeesters u kennismaken met de kringlooptuin. Een van de tien mirakels van deze veelbelovende editie.

TUINBEURS: LIMBURG ECO.LOGISCH PAKT UIT

Van 26 tot en met 29 maart 2010 kunt u in de Grenslandhallen in Hasselt de Tuinbeurs bezoeken. Limburg.net en de provincie zijn samen van de partij met de stand Limburg Eco.logisch. Die zet het ecologisch tuinieren in de kijker. Wilt u echt alles te weten komen over gezond en afvalarm tuinieren zonder chemische bestrijdingsmiddelen of kunstmest, dan weet u meteen waarheen.

HOUTHALEN-HELCHTEREN OPENT NIEUW ECOLOGISCH VOLKSMOESTUINTJE

Binnenkort beheren een vijftal buurtbewoners een ecologisch volksmoestuintje nabij het bezoekerscentrum van Limburgs Landschap vzw (Hengelhoeve). De opzet is voornamelijk educatief en informatief. Bij de opening op zondag 25 april, vanaf 14 uur, kan iedereen er alvast ideeën opdoen. Het volksmoestuintje is een initiatief van de gemeente, in samenwerking met Limburg.net, de provincie Limburg en Velt vzw. De Vereniging voor Ecologisch Leven en Tuinieren zal de moestuiniers overigens twee jaar lang begeleiden.

Opendeurdag watertorens 27 maart 2010

Op zaterdag 27 maart van 13 tot 18 uur zet drinkraantjeswater uitzonderlijk de deuren van zes watertorens wijd open in Hasselt (Willekensmolenstraat), Peer (Industrieweg), Zutendaal (Genkerweg), Rosmeer (Bilzen) (Bandstraat), Beverlo (Driehoekstraat), Borgloon (Grootloonstraat).

Werknemers van de twee watermaatschappijen in Limburg (VMW en IWM) geven een rondleiding in de wonderlijke wereld van het water. Een unieke kans om 'gratis' de productie van drinkwater te volgen ... van op de eerste rij! Niet alleen de toren maar ook zijn inhoud wordt onder de loep genomen.

Doe mee aan de grote Limburgse watersmaakttest en maak kans op een Pentax OptioW90, een digitale camera die tot 6 m onder de waterspiegel kan filmen en fotograferen.

drinKraantjeswater
water met een grote K

DE BLAUWE ZAK BINNENSTEBUITEN

Juist gesorteerd

Uw pmd-afval is een waardevolle grondstof. Van uw petflessen, bijvoorbeeld, maken ze fleece voor warme truien en vulling voor winterjassen. Voor een stevig, maar ultralicht fietskader volstaan 670 cola- of bierblikjes. Van uw lege drankkartons maken ze dan weer keuken- en toiletpapier, omslagen, eierdozen of papieren zakjes. Maar natuurlijk kan dat alleen als u uw pmd-afval goed sorteert.

Dat is niet zo moeilijk als u een aantal regels in het achterhoofd houdt. Twijfelt u nog? Geen nood, we sorteerden voor u de meest voorkomende vragen en antwoorden.

Mag al mijn pmd-afval samen in één zak?

Ja. Uw plastic flessen en flacons, metalen verpakkingen en drankkartons worden achteraf grotendeels machinaal gesorteerd. Daarom

zijn aparte inzamelingen vrij zinloos. Bovendien moet er nu maar één ophaalwagen uitrijden. Handig voor u en beter voor het milieu.

Kan ik mijn pmd-afval ook kwijt in het recyclagepark?

Ja, maar alleen in een blauwe zak. U geeft die dus beter gewoon mee met de huis-aan-huisophaling. De speciale pmd-container van het recyclagepark is een noodoplossing.

Mogen drankkartons met een plastic schenktuit gewoon in de blauwe zak?

Ja. Plastic schenktuiten vormen geen probleem voor de recyclage van drankkartons.

Mogen plastic doppen in de blauwe zak?

Ja, maar alleen die van plastic flessen en u moet ze ook eerst weer op de fles schroeven. Losse plastic doppen zijn immers te klein om ze achteraf te sorteren.

Mogen plastic yoghurtpotjes in de blauwe zak?

Nee. Alleen flessen en flacons zijn toegelaten. Potjes, vlotjes, zakjes, folies en ander plastic afval brengt u naar het recyclagepark en gooit u in de container voor gemengde plastics. Wanneer er in uw gemeente geen container staat, geeft u dit plastic afval mee met het restafval.

Heeft het nog zin om dit soort verpakkingsafval te voorkomen?

Ja. Voorkomen is en blijft in elk geval de beste oplossing. Hoe minder vaak u een volle blauwe zak hebt, hoe beter. Maar omdat het haast onmogelijk is om alle pmd-afval te voorkomen, is de selectieve inzameling ervan zeker een goede zaak.

Moet ik de verpakkingen uitspoelen?

Nee. Uitspoelen of afwassen is niet nodig. Het volstaat dat de verpakkingen leeg zijn.

Wat mag WEL?

Wat mag NIET?

P: PLASTIC FLESSEN EN FLACONS

- Plastic flessen van water, frisdrank, melk, enz.
- Plastic flacons van producten als shampoo, douchegel, badschuim, wasmiddel, enz.

- Alle andere plastic verpakkingen en voorwerpen: plastic potjes, botervlootjes, tubes, zakken, folie, speelgoed, emmers, enz.
- Verpakkingen die giftige of bijtende middelen of motorolie bevat hebben
- Piepschuim

M: METALEN VERPAKKINGEN

- Metalen deksels, schroefdoppen en dozen, zoals een koekjestrommel
- Smitbussen van voeding en cosmetica
- Aluminium schaaltes en bakjes
- Kroonkurken
- Drankblikjes
- Conservenblikjes

- Aluminiumfolie
- Smitbussen die giftige of bijtende middelen of verf bevat hebben
- Blikken die giftige of bijtende middelen of verf bevat hebben

D: DRANKKARTONS

- Lege drankkartons van vruchtensap of melk
- Lege drankkartons van room, yoghurt, pudding, enz.
- Lege drankkartons van soep of tomatenpuree

- Ongeopende en nog niet lege drankkartons

Alle maten toegelaten?

Nee. Plastic of metalen verpakkingen van meer dan 8 liter mogen niet in de blauwe zak. Die zijn immers zo groot dat ze de band in het sorteercentrum blokkeren. Breng ze naar het recyclagepark.

Mag ik verschillende verpakkingen in elkaar steken?

Nee. In elkaar geduwde verpakkingen vallen achteraf nauwelijks of niet meer te sorteren.

Mag ik verpakkingen aan de zak vastbinden?

Nee. Ze komen immers automatisch bij het fout gesorteerde afval terecht en worden niet gerecycleerd. Bovendien loopt u het risico dat de ophalers uw blauwe zak laten staan. Ze plakken er dan wel eerst een rode sticker op.

WAT MOET IK DOEN ALS MIJN BLAUWE ZAK EEN RODE STICKER KRIJGT?

De blauwe zak is doorschijnend en de ophalers voeren controle uit op de inhoud van de zak. Als uw zak blijft staan en er hangt een rode sticker op, dan hebt u een foutje gemaakt.

TIP

Op de binnenkant van de sticker staan de sorteeregels. Zo kunt u meteen achterhalen wat u fout deed.

1. Verwijder het voorste luik van de sticker en haal het fout gesorteerde afval uit de zak.
2. Bied dezelfde zak, dit keer met juiste inhoud, bij de volgende ophaling weer aan.

Kras

Klasse

Krachtig

Knap

Maandag wereldwaterdag, wij drinken mee!

drinKraantjeswater

water met een grote K

Water van het kraantje is minstens even zuiver en gezond dan flessenwater. Waarom dan betalen voor een drankverpakking en kilometers brandstof als u het water makkelijk en tot duizend keer goedkoper uit het kraantje kunt tappen? Limburg.net kiest voor kraantjeswater want we zijn niet gek. En u?

TEN HUIZE VAN

ONTDEK GRATIS DE GEHEIMEN VAN EEN ECOLOGISCHE TUIN

U wilt een mooiere tuin met minder werk en minder afval? Dan hebben we goed nieuws voor u! Ten huize van, een initiatief van de provincie Limburg en enkele gemeenten, zet u in zes of twaalf lessen op het goede spoor.

Elke les vindt plaats ten huize van een van de deelnemers. Inschrijven kan via de gemeente en is helemaal gratis. De Nette Krant vroeg tekst en uitleg aan Lieven David, een van de lesgevers.

Zes tot twaalf lessen ... Hebben mensen daar wel tijd voor?

Een terechte opmerking. Maar we organiseren slechts één les per maand, meestal in het weekend. Alleen een meer theoretische les kan al eens op een weekdag vallen. Dat is dan altijd 's avonds. De sfeer is hoe dan ook ontspannen. Het valt overigens op dat veel deelnemers elkaar ook achteraf blijven opzoeken, bijvoorbeeld om ervaring of plantjes uit te wisselen. Ze ruilen ook volop groenten en fruit.

Schrikken die theoretische lessen de mensen niet af? Dat is zeker niet de bedoeling. We geven gewoon wat basiskennis mee. Dingen die u écht moet weten. Dat doen we op een manier die voor iedereen toegankelijk is. We slaan de mensen niet om de oren met complexe bodemanalyses, maar leggen uit waarom zaken als de zuurtegraad zo belangrijk zijn. Planten nemen het best voedsel op als de pH-waarde van de bodem niet te hoog of te laag is. Net zoals de meeste

mensen liever warme dan ijskoude of kokendhete koffie drinken.

Wordt elke les bij een van de deelnemers thuis georganiseerd?

In principe wel. Maar alleen als die deelnemer daarvoor toestemming geeft. Tot nu toe was dat nooit een probleem. Zelfs integendeel. Meestal zijn er te veel kandidaat-tuinen. We trekken bij voorkeur naar mensen die een toegankelijke tuin hebben en waar we makkelijk kunnen werken. Elke groep telt maximaal twaalf leden en is meestal heel gevarieerd. Jonge ouders, veertigers, gepensioneerden: jong en oud komt erop af. Sommigen willen vooral gezonde biogroenten kweken, anderen willen een volledige

kringlooptuin. Er zijn deelnemers die al behoorlijk wat kennis en ervaring hebben, maar ook beginners met veel of juist heel weinig tijd.

Zijn er vragen en problemen die keer op keer opduiken?

Wat is dit? Dan hebben ze een kruid of beestje mee en

willen ze weten wat het is. Dat is ook belangrijk, zeker als het gaat om onkruid of ongedierte dat u biologisch wilt bestrijden. Een typische beginnersfout is te vroeg of te laat planten, en zomaar wat zaaïen om een kaal plekje te vullen. Dat lukt meestal niet. Opvallend is ook dat veel lekkere en makkelijk

die weinig eisen stellen, zoals pluksla, doperwtten, peultjes, vroege aardappelen, struikbonen, courgettes of pompoenen. U moet ook leren welke soorten u best niet na of zelfs naast elkaar op hetzelfde perceel kweekt. Geen prei na uien of kool na radijsjes, bijvoorbeeld, en geen bonen vlak naast erwten.

boven die dan heel snel kiemen. Compost legt u gewoon boven op de grond, zodat het de bodem bedekt. Zo blijft het humusgehalte op peil, net zoals in een bos. Wilt u een stuk gazon door een border of moestuin vervangen, leg er dan gewoon wat golfkarton op en bedek alles met compost. Het gras en het karton vertereen, zodat u meteen aan de slag kunt, zonder sproeien of spitten. Probeer ook eens wat bloemen of kruiden tussen de groenten te planten. Ze trekken nuttige beestjes aan, zoals sluipwespen waarvan de larven rupsen eten. Een dier-vriendelijke tuin is hoe dan ook een goed idee. Nestkastjes en voederbollen trekken mezen aan. In ruil verlossen ze u van rupsen en bladluizen.

EEN TYPISCHE BEGINNERSFOUT IS TE VROEG OF TE LAAT PLANTEN, EN ZOMAAR WAT ZAAIEN OM EEN KAAL PLEKJE TE VULLEN.

LESGEVER, LIEVEN DAVID

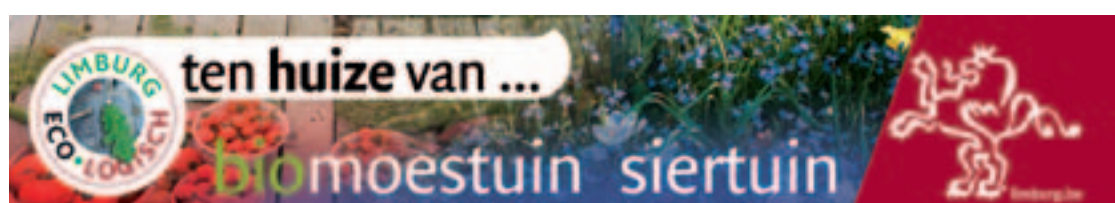
te kweken soorten totaal onbekend zijn. Warmoes, bijvoorbeeld, of suikererwtten. Sommige groenten, zoals de meeste koolsoorten, vragen veel verzorging en doen het van nature minder goed op zanderige bodems. Beginners kunnen zichzelf heel wat te-leurstelling besparen door ervaring op te doen met soorten

Nog wat tips om af te sluiten?

In de moestuin werkt u best met smalle percelen van zo'n 120 cm breed waartussen u telkens een pad van een dertigtal cm laat. Dan hoeft u nooit op de percelen te lopen en trapt u de bodem niet vast. Omspitten is meestal niet nodig. Daar brengt u alleen maar onkruidzaden mee naar

Limburg Eco.logisch is een samenwerking tussen Limburg.net en de provincie Limburg.

Surf naar www.limburgeco-logisch.be voor meer info over de verschillende acties en Ten huize van.

Vermijd de schaamrode sticker op uw blauwe zak

Zo sorteert u juist

- Werp enkel **plastic flessen en flacons, metalen verpakkingen** of **drankkartons** in de blauwe zak.
- Zorg dat de verpakkingen **volledig leeg** zijn.
- Werp **geen verpakkingen van meer dan acht liter** in de blauwe zak.
- Maak **geen materiaal vast aan de buitenzijde** van de zak.
- Twijfelt u? Kijk even op de afvalkalender of www.limburg.net

VOOR DE TUINKABOUTERS

DE AVONTUREN VAN AFVALMAN

Wedstrijd: Rebus

Leuke prijzen te winnen!

Stuur je antwoord voor 24 april naar:
 e-mail: wedstrijd@limburg.net
 post: Limburg.Net
 Gouverneur Verwilghensingel 32
 3500 Hasselt

DE NETTE QUIZ:

1 Wanneer je een kauwgom op de stoep werpt. Hoe lang duurt het vooraleer die verteerd is?

- a) Ongeveer 5 jaar
- b) Ongeveer 2 maanden
- c) Meer dan 20 jaar

2 Wat hoort niet in de blauwe pmd-zak?

- a) Aluminiumfolie
- b) Spuitbussen van voeding en cosmetica
- c) Plastic flessen van water, frisdrank, melk

3 Kraantjeswater is ...

- a) Tot 10 keer goedkoper dan flessenwater
- b) Tot 100 keer goedkoper dan flessenwater
- c) Tot 1.000 keer goedkoper dan flessenwater

4 Wat is een typische beginnersfout van tuiniers?

- a) Het planten van bloemen of kruiden tussen andere planten
- b) Te vroeg of te laat planten
- c) De planten teveel water geven